

Zadanie 1

Zad 1

Obliczmy całkę $I_p(f) := \int_a^b p(x)f(x)dx$, gdzie p jest ustaloną funkcją nieujemną w przedziale $[a, b]$, stosując kwadratury $Q_n(f) := \sum_{k=0}^n A_k^{(n)} f(x_k^{(n)})$. Korzystając z twierdzenia o warunkach koniecznych i dostatecznych zbieżności ciągu $\{Q_n\}$ do $I_p(f)$ dla dowolnej funkcji f ciągłej na przedziale $[a, b]$ wykazać, że jeżeli dla dowolnego k, n $A_k^n \geq 0$ to dwa zadania są równoważne:

1. ciąg $\{Q_n(f)\}$ jest zbieżny do całki $I_p(f)$ dla każdej funkcji f ciągłej na $[a, b]$.
2. ciąg $\{Q_n(w)\}$ jest zbieżny do $I_p(w)$ dla dowolnego wielomianu w .

Dowód.

Twierdzenie 1. Ciąg $\{Q_n(f)\}$ jest zbieżny do $I_p(f)$ wtw $\forall w \lim_{n \rightarrow \infty} Q_n(w) = I(w) \wedge \exists K \forall n \sum_{i=0}^n |A_k^{(n)}| \leq K$.
Przechodząc do tego co mamy udowodnić:

- (1) \Rightarrow (2) - oczywiste.
- (2) \Rightarrow (1).

Skoro dowolny wielomian $w(x)$ zbiega do $I_p(w)$ to również $w(x) \equiv 1$ zbiega. Stąd $\sum_{i=0}^n A_k^{(n)} \rightarrow I_p(1) < \infty$.
Zatem $I_p(1)$ jest ograniczona. Ponieważ $A_k^{(n)}$ są dodatnie, to stosując twierdzenie 1 dostajemy tezę.

□

Zadanie 2

Zad 2

Sprawdzić, że $S_n(f) = \frac{1}{3}(4T_n(f) - T_{n/2}(f))$. Jakie jest związek tej obserwacji z metodą Romberga?

Dowód.

$$\begin{aligned} S_n(f) &= \frac{h}{3}(f(t_0) + 4f(t_1) + 2f(t_2) + 4f(t_3) + \dots + 2f(t_{2m-2}) + 4f(t_{2m-1}) + f(t_{2m})) = \\ &= \frac{h}{3} \left(2 \sum_{k=0}^{n/2} f(t_{2k}) + 4 \sum_{k=1}^{n/2} f(t_{2k-1}) \right) = \frac{1}{3}(4T_n - T_{n/2}) \end{aligned}$$

□

Zadanie 3

Zad 3

Wykazać, że dla każdej funkcji $f \in C[a, b]$ ciąg kwadratur Gaussa $\{G_n(f)\}$ jest przy $n \mapsto \infty$ zbieżny do całki $\int_a^b p(x)f(x)dx$.

Dowód. Wiemy, że kwadratury $Q_n(w) \rightarrow I_p(w)$. Dodatkowo współczynniki kwadratury Gaussa są dodatnie (bierzemy wielomiany $p^2(x) = ((x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_n))^2$, gdzie x_i to zera wielomianu ortogonalnego i dostajemy, że $0 < \int_a^b p^2 A_i$). Zatem z zadania 1 mamy tezę.

□

Zadanie 5

Zad 5

Udowodnij, że spośród wszystkich wielomianów stopnia n -tego postaci $w_n = x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0$ najmniejszą wartość całki $\int_a^b p(x)w_n^2(x)dx$ daje n -ty standardowy wielomian ortogonalny w sensie normy średniokwadratowej z funkcją wagową $p(x)$.

Dowód. Niech $\langle f, g \rangle = \int_a^b p(x)f(x)g(x)dx$. Wiemy, że dowolny wielomian n -tego stopnia postaci takiej jak w treści zadania możemy zapisać jako $w_n = w_n^* + w_{n-1}$, gdzie w_n^* to n -ty wielomian ortogonalny, a w_{n-1} to pewny wielomian stopnia co najwyżej $n-1$.

$$\begin{aligned} \int_a^b p(x)(w_n^* + w_{n-1})^2 dx &= \int_a^b p(x)(w_n^*)^2 dx + \int_a^b p(x)(w_{n-1})^2 dx + 2 \int_a^b p(x)w_n^* w_{n-1} dx =^1 \\ &= \int_a^b p(x)(w_n^*)^2 dx + \int_a^b p(x)(w_{n-1})^2 dx = \|w_n^*\|^2 + \|w_{n-1}\|^2 \end{aligned}$$

Ponieważ $\|w_{n-1}\|$ to całka z iloczynu funkcji nieujemnych, to zeruje się wtedy i tylko wtedy, gdy $w_{n-1} = 0$. Zatem najmniejszą wartość całki $\int_a^b p(x)w_n^2(x)dx$ daje n -ty standardowy wielomian ortogonalny. □

Zadanie 6

Zad 6

Znaleźć liczby c_j , dla których wielomian trygonometryczny $w_n(x) = \sum_{j=0}^n c_j \cos(jx)$ daje najmniejszą wartość całki $\int_0^{\pi} (\pi - x^2 - w_n(x))^2 dx$.

Rozwiązanie: Niech $\langle f, g \rangle = \int_0^{\pi} f(x)g(x)dx$.

Niech $V = \text{Lin}\{1, \cos(x), \sin(x), \cos(2x), \sin(2x), \dots\}$ oraz $V \supset W_n = \text{Lin}\{1, \cos(x), \cos(2x), \dots, \cos(nx)\}$.

Chcemy znaleźć taki $w \in W_n$, że $\|(\pi - x^2) - w\|^2$ jest jak najmniejsza. Z definicji jest to rzut wektora na podprzestrzeń W_n . Łatwo możemy go policzyć ze wzoru:

$$P_{W_n}(x) = \sum_{k=0}^n \frac{\langle v, b_k \rangle}{\langle b_k, b_k \rangle} b_k = \sum_{k=0}^n \frac{\int_0^{\pi} (\pi - x^2) \cos(kx) dx}{\int_0^{\pi} (\cos(kx))^2 dx} \cos(kx)$$

Po prostych przekształceniach i policzeniu paru całek dostajemy, że:

$$P_{W_n}(x) = \frac{(3-\pi)\pi}{3} + 2 \sum_{k=1}^n \frac{(2 - (\pi-1)\pi k^2) \sin(\pi n) - 2\pi k \cos(\pi k)}{k^3 \cdot \pi}$$

Zadanie 7

Zad 7

Znaleźć, o ile to możliwe, takie węzły x_0, x_1 i współczynniki A_0, A_1 , żeby dla każdego wielomianu f stopnia ≤ 3 zachodziła równość $\int_0^1 (1+x^2)f(x)dx = A_0f(x_0) + A_1f(x_1)$.

¹Wynika z ortogonalności.

Rozwiązanie: Skoro wzór ma być dokładny dla wszystkich wielomianów z przestrzeni Π_3 , to musi być dokładny również dla wielomianów $1, x, x^2, x^3$. Podstawiając podane wielomiany do wzoru otrzymujemy układ równań:

$$\begin{cases} \int_0^1 (1+x^2) \cdot 1 \, dx = \frac{4}{3} = A_0 + A_1 \\ \int_0^1 (1+x^2) \cdot x \, dx = \frac{3}{4} = A_0 x_0 + A_1 x_1 \\ \int_0^1 (1+x^2) \cdot x^2 \, dx = \frac{8}{15} = A_0 x_0^2 + A_1 x_1^2 \\ \int_0^1 (1+x^2) \cdot x^3 \, dx = \frac{5}{12} = A_0 x_0^3 + A_1 x_1^3 \end{cases}$$

Łatwo sprawdzić, że przykładowym rozwiązaniem jest :

$$A_0 = \frac{2}{3} - \frac{67\sqrt{\frac{5}{4873}}}{24}, A_1 = \frac{2}{3} + \frac{67\sqrt{\frac{5}{4873}}}{24}, x_0 = \frac{56}{107} - \frac{\sqrt{\frac{4873}{5}}}{107}, x_1 = \frac{56}{107} + \frac{\sqrt{\frac{4873}{5}}}{107}$$

Ponieważ wzór $A_0 f(x_0) + A_1 f(x_1)$ jest poprawny dla bazy przestrzeni Π_3 to jest również poprawny dla dowolnej kombinacji liniowej jej elementów (bo całka jest przekształceniem liniowym).

Dodatkowo przeliczyłem w Mathematicie i działa.

Zadanie 8

```
1 from math import *
2
3 def f(x):
4     return 0.5 * (((x+1)/2)**4) * sin(pi * (x+1)/2)**2
5
6 # n = 4
7
8 X4 = [0.339981043584856, -0.339981043584856, 0.861136311594053, -0.861136311594053]
9 W4 = [0.652145154862546, 0.652145154862546, 0.347854845137454, 0.347854845137454]
10
11 Q4 = 0.0
12 for i in range(0,4): Q4 += f(X4[i])*W4[i]
13 print(Q4) # 0.0576532452794
14
15 # n = 6
16
17 X6 = [0.238619186083197, -0.238619186083197, 0.661209386466265, -0.661209386466265, 0.932469514203152,
18       -0.932469514203152]
19 W6 = [0.467913934572691, 0.467913934572691, 0.360761573048139, 0.360761573048139, 0.171324492379170,
20       0.171324492379170]
21
22 Q6 = 0.0
23 for i in range(0,6): Q6 += f(X6[i])*W6[i]
24 print(Q6) # 0.057038390375
25
26 # n = 8
27
28 X8 = [0.183434642495650, -0.183434642495650, 0.525532409916329, -0.525532409916329, 0.796666477413627,
29       -0.796666477413627, 0.960289856497536, -0.960289856497536]
30 W8 = [0.362683783378362, 0.362683783378362, 0.313706645877887, 0.313706645877887, 0.222381034453374,
31       0.222381034453374, 0.101228536290376, -0.101228536290376]
32
33 Q8 = 0.0
34 for i in range(0,8): Q8 += f(X8[i])*W8[i]
35 print(Q8) # 0.057038894077
```